

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΑΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",
ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διωγμούστρης: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

"Οσα γράμματα ἐνδιαφέρουν τὴν Διαχείρισην πρέπει νὰ διευθύνωνται:

« ΕΤΑΙΡΙΑΝ «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους, 3, ΑΘΗΝΑΣ»

ΣΥΝΑΡΟΜΕΣ: Γιù τὸ ἔσωτερον δρ. 20 τὸ χρόνο.

• 10 το ἔξαμπρο.

• 5 το τομέρο.

Γι. τὸ ἔξωτερον φρ. 25 τὸ χρόνο.

• 15 το ἔξαμπρο.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΜΙΧΤΟΣ κι δ Παρθένης. Δίτλα στήν πιὸ ὄμοιοφη δημοτικὴ ή πιὸ ασκητὴ καθαρεύουσα καὶ κεῖ ἀκόμα ποὺ καμιὰ ἀνέγκη ἀπὸ κείνες ποὺ δημιουργοῦντε μὲ τὴ φυντισία τους οἱ καθαρευοντισάνοι, δὲν τὸν ὑποχρεώνει νὰ τὴν μεταχειριστεῖ. Δικό του γοῦστο εἶναι, κατασκεύασμα κείνων ποὺ ἐπιμεληθῆκαν τὴν ἔκθεση του καὶ τὴν ἔδοση τοῦ κατάλογου, δὲν ξέρουμε. Κείνο ποὺ ἔμειζ νομίζουμε ἀπαραίτητο, καὶ πέστε μας ὅσο θέλετε ὑπερβολικούς, εἶναι πὼς πρέπει ἔνας τεχνίτης νὰ παρουσιάζεται ἰσοδύναμος ἀπὸ ὅποια πλευρὰ καὶ ἀντονέ κοιτάξει. "Οχι προχωρημένος στὸ ἔνα καὶ καθυστερημένος στὸ ἄλλο." Αν δὲν μποροῦντε δῆλοι νὰ τὸ νιώσουντε τὶ σημασία ἔχει ή ισορροπία αὐτῆς στὸ παρόντος τικό ἐνός τεχνίτη, ποὺ ἔμειζ τὸ κοίνουμε τόσο ἀπαραίτητο δοσ καὶ χραχτηριστικὸ γιὰ τὸ γνωρίσμα τῆς διανοητικῆς του συγχρότημος, τόσο τὸ χειρότερο γι αὐτούς. Κ' ἔπειτα θὺ θέλαμε νὰ ωτήσουμε τὸς τεχνίτες μας, αὐτὴ ή δόλια ζωὴ τελοστάτων δὲν παρουσιάζει γι αὐτοὺς κανένα ἄλλο ἐνδιαφέρο δῆσω ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρο ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς γεννήσει ἔνα πεῦκο, ἔνα καρπαταραύο, ἔνα βοτύνο, μιὰ θάλασσα; Αὐτὴ εἶναι ὅλη η ζωὴ; Βαθύτερα δὲν μποροῦντε νὰ δοῦνε οἱ Τεχνίτες μας; Θὸ εἰταρε ἀλήθευτα θύμιερο νὰ τὸ βεβαύωσουμε, μὰ εἶναι βέβαιο πὼς μιὰ τέχνη ἀφίλοσόφητη δὲν μπορεῖ νάναι μεγάλη τέχνη. Κ' η τροφερή, η ἀντιπολόγιστη θύλεψη τῆς σημερινῆς γενιᾶς εἶναι η φύλωσοφικὴ τῆς καθιστέρηση, ποὺ φέρνει τὴ διανοητικὴ καὶ τεχνικὴ φτώχεια, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ διεκπερίνει τίποτα ἄλλο δὲν ἀπὸ ἔνα δέντρο η ἀπὸ ἔνα τοτεῖο. "Οσο γιὰ τὸν «Αἴονα τοῦ Περικλέους» ποὺ μᾶς παρουσιάζει ὁ Παρθένης σ' ἔναν ἀπὸ τὸν πάνακές του, ὄμολογῶντε πὼς δέ βλέπουμε τίποτα ποὺ νὰ δικιολογεῖ τὴ σύγχριση μὲ τὸ δικό μας, τὸ σημερινὸν αἰώνα. Λέγοντας «Αἴονα Περικλέους» ἐνθόμει μιὰ ἔξαιρετην ἄνθιση στὴ λογοτεχνία καὶ στήν τέχνη τῆς ἐποχῆς του, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθεῖ μὲ τὴ σημερινὴ ἐποχὴ ποὺ εἶναι ἐποχὴ ποὺ πάντων πολεμικῶν κατορθωμάτων καὶ ποσταθειῶν γιὰ τὴν ἐδαφικὴ ἀποκατάσταση τῆς Φυλῆς μας.

Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ τῆς «άπλης καθαρεύουσας» κάνει τὴν ἀπολογία του σ' ἔνα μορφοποεῖστατο ἄρθρο του. Μικροὶ πολλὲς φρόνες γιὰ «Ψυχαρικὴ προπαγάνδα». "Εστι ἡ Μιστριώτης μπορεῖ νὰ κομπάται ἥσυχος στὸ τάφο του. Οἱ διάδοχοι του συνεχίζουν τὸ ἔργο του. Γιατὶ σὰ μιλάει κανεὶς γιὰ «Ψυχαρικὴ προπαγάνδα» δὲν κάνει ἄλλο τίποτα παρὰ νὰ δίγνει στὸ ἀνίδεο ποὺ τὸν ἀναγνωστὸν του τὴν παλιὰ χλιοειπαμένη κατηγόρια τῶν Ρούσσικων ποὺ μᾶς ἐφαδίαζε μιὰ φρόνη κ' ἔναν καιρὸν ἡ Παναθηναϊκὴ ἐταίρεια μὲ τὸν Πεποδούτσεφ. Ροΐθλα τότε, φούβλια λοιπὸν καὶ τώρα, ἂς εἶναι καὶ ξεπεσμένα. Οχι, καὶ φρόνοι δημιοτισμόροι. Δὲν ὑπάρχει καμιὰ Ψυχαρικὴ προπαγάντα, ἀπλούστατα, γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἀπὸ προπαγάντα" ὑπάρχει μόνο ἐπ' στήμην, ποὺ μᾶς βροντοφωνάει πῶς ή γλώσσα σὲ δὲ φτειάνεται μὲ φετέτες. Γιατὶ η ἀπ.η. καθηδένοστα μὲ φετέτα εἶναι καὶ αὐτὴ, ποὺ τὴν ἐφευρήκανε οἱ δημιοτισμόροι. Εἶναι η γλώσσα τῆς ήμιμεθίας, τῆς ἀνεμελίας, τῆς ρωμαϊκῆς τουπατσουλούντης, ποὺ δὲν ἀνέχεται ταξην, νόμο, πειθαρχία. ή γάντα ποὺ μᾶς διευκολύνει νὰ γράφουμε ἔνα, πέντε, δέκα, εἴκοσι, εἴκατο ἀρθρα-χρονογραφήματα τὴν ἡμέρα, γεγίς νὰ δίνουμε καμιὰ σημασία οὔτε στὸ ταττά, οὔτε στὴ σύνταξη, οὔτε στὸ ὑφος αὐτῆς τῆς κατηγοριανῆς γλώσσας, ποὺ ἔχει τελοστάτων καὶ αὐτὴ τοὺς νόμους τῆς καὶ δὲν μποροῦσε νὰ μᾶς ἀπατήσῃ κάποιο περιστέρεο σεβασμό. Αὐτὴ εἶναι η ἀπ.η. καθηδένοστα, ἔνα μόνο διευκολύνει νὰ γράψουμε γιὰ νὰ τὰ διαβάζουμε οἱ δοτοί καὶ νὰ χάρεται η ψηγή τους. Τέτοιο δργανό δὲν μπορεῖ νὰ γίνει δργανό λογοτεχνικό. "Οσο ήταν τὴν ψηγωσικὴ γλώσσα ποὺ τόσο ταράζει τὰ νεύρα τῶν γονογονάφων, δῆλο τὸ βλέπουμε τὶ ἀδημιούργησε. "Αντισειρόντε τὴ λογοτεχνία μας, τὴν ἔβαλε στὸν διοδό, καὶ ἂ δὲν είχε κυριεύσει μιὰν ἀδικιαλόγητη δείζη τοὺς λογοτέχνες μας, αὐτὴ δὲν εἶχε ἀπορηθῆσαι σύμεσαι πέρα γιὰ πέρα. Μὰ αὐτὸ ποὺ δὲν ἔγινε ὡς τόδι, ἀς εἶναι βέβαιο δῆλο οἱ δημιοτισμόφων πόλεων δὲν είναι οὐδὲν σύγχρονα, δοσ καὶ ἀν αὐτὸ μπορεῖ νὰ τοὺς διδασκεστεῖ η νὰ τοὺς ζωιώνει τὰ σημφέροντά τους. "Οσο γιὰ τὸν Ψυχάρη εἶναι πεοίεργα πῶς σὰν εἶναι νὰ μᾶς δώσει πιστοποιητικὸ καλῆς διαγωγῆς, κατατείγουμε στὴ γράμμη του, σὰν ἔμοις εἶναι νὰ γτιτήσουμε τὶς γνώμεις του, μιλοῦμε μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀσέβεια γιὰ τὸν ἀνθρώπων ποὺ δὲν ἔχει βέβαια καμιὰν ἀνάγκη ἀπὸ τὸ σεβασμό μας.

Ο Ζ. "Αριστος Καυπάνης πέτυχε ἐπὲ τέλους νὰ ἀγαγωγῆστει γιὰ «ῳδοθρούντων λόγιος» ἀπὸ ἔνα χρονογράφο, καὶ μὲ τὸ ἀλλι αὐτὸ φργωμόροι στὶς στήλες μιὰς πρωτινῆς ἐφημερίδας. Τὰ συχαρίσμα μας στὸν ἀγαπητὸ ποιητὴ καὶ δημιοτισμόφων γιὰ τὴν ἀναγνώριση ποὺ ἔλαβε καὶ ποὺ ἴσοδηναμεῖ μὲ παράστριο σ' ἔναν τόπο ποὺ τόσο λίγοι εἶναι δὲ οῳδοθρούντες. Υποθέτουμε πῶς ἔνας «ῳδοθρούντων», σταν συμπέσει μιλιστα νὰ εἶναι καὶ ελάγος, μιλοῦμε καὶ νὰ μητὶ πι-

γαλογάνεται, έξην ἀν ύποθέσουμε πώς ο ίδιος ο δημω-
σιογράφος πού τούδωσε τό παράσημο, από ζήκεια,
ζήτησε μή το μέσο αντὸ νῦ τὸν ἐκδικήσει. 'Ο γ. Καρ-
πανῆς δηλαδὴ βεβαιώνει, μὲ μιὰν ἀξιοθάψιστῇ ἀ-
πέτει, «πῶς τὰ ψυχαρικά περιοδικά τροφοδοτοῦνται
ἀλό τὸ καλάδι τῶν ἀχρήστων τῆς δημοσιογραφίας». Λέν
τούτο τὸ «Νούμα» εἶναι πασίγνωστο πῶς μόνο τὸ δικό
τούτο καλάδι εἶναι μέχι νῦ τροφοδοτήσει ὅχι μιὰ παρὰ

πολλής ἐφημερίδες καὶ μὲ ἀρθρού, καὶ μὲ χρυσογραφί-
ματα καὶ μὲ ποτήρια, ἀκόμα καὶ μὲ φιλολογικές κρι-
τικές. Καὶ ποτὲ ὁ «Νούμα» δὲ δυσκολεύεται νῦ θέ-
σει στὴ διάθεση τῶν ἐφημερίδων τὸ καλάδι του. 'Ο γ.
Καρπανῆς, σὰν ὀρθοφρονῶν λόγιος ποὺ εἶναι στ' ἀ-
ληθινή, πρέπει νῦ μᾶς ἀναγνωρίσει τουλάχιστον αὐτή
τὴν ἀπερείαν, ὅσο κι ἀν ἔχουμε τὴν δυστιγχία νὰ δια-
φωνεῖ μαζὶ μιᾶς στὰ διάφορα φιλολογικούλωστηκή ξη-
τήματα.

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ

Πλος Θάνοιςης ή Ακαδημία. — **Νόμος ποὺ ἐφερευόδετα**
κάτιος ἀπὸ 85 χρόνια. — **Τὸ τρίτα τμήματα τοῦ 'Ιν-**
στιούτου.

Ο Βασιλιάς Ὁμηρος στὸ 1836 ἔβγαλε Διάταγμα,
δημάδηΝόμο γιὰ τὸ τότε μοναρχικὸ πολίτεμα, ποὺ κανὸ
νικὲ τὴν ἰδουτὶ τῆς Ἀκαδημίας στὴν Ἀθήνα. Ἀρ-
νότερα ὁ ὄμοιογενὴς Σίνας ἔδωσε ἐκτομομύ-
νοιο καὶ χτίστηκε κ' ἐτοιμάστηκε τὸ μέγαρο τῆς Ἀκα-
δημίας, δόμουάριμο καὶ παλλίτεχνο. Σὰν τέλωσε τὸ
χτίσιο, ζόσε μέρους ὁ μικρωτίης Ἀλέξαντρος Ραγ-
κιζῆς, καὶ σκάφωσε τὸν Ἐσωτερικὸ Κανονισμὸ τῆς
Ἐλληνικῆς Ἀκαδημίας, ποὺ βούστεται δημοσιεύμενος
πτίγην «Ἐστίας τοῦ 1885», φιλολογικὸ περιοδικὸ τῆς ἐ-
ποχῆς, ποὺ τόπυγανε ὁ Κασδόνης. "Ολα λοιπὸν εἶναν
ἔτοιμα καὶ μονάχου οἱ Ἀκαδημαϊκοὶ λείπανε. Μὰ ἔλε-
πε καὶ κάτι ἄλλο. Η πίστωση, τὰ χοήματα, γιὰ τὴν
λειτουργία τοῦ Μεγάλου Ἰνστιτούτου. 'Ο προϋπολο-
γισμὸς τῆς Ἑλλάδας, ποὺ ἔφτανε θσα μὲ τὴν Ααμία
καὶ τὸ Καρπενήσι, καὶ κατόπι θσα μὲ τὴν Λάρισσα καὶ
τὴν Ἀρτα, δὲν εἶταν ἀργετός νῦ θρέψει καὶ νὰ χο-
ράσει τὸν ετραπιωτικὸν καὶ πολιτικὸν θεσμότηρος,
ποὺ γεννοβούλουσε τὰ αἰώνια προσωπικὰ κόρματα.
'Απὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Κατοδίστου καὶ τοῦ Κολετίη,
τούτῳ τοῦ ἔξιτνορ Ρωμοῦ, δὲν εἶταν νὰ κλειστεῖ
πτήν ἐπωχία του νῦ καλλιεργεῖ τὴν γῆς ή νῦ τρέψει
ζωτερά κ' ἀνόμια καὶ νά κάνει τὸ ἐπιτίντυνο ἀλισθε-
μένο, δημάδη μικροκεφαλόδιο. Ήθελε θέση, μιστό, σύν-
ταξη καὶ ήσυχη γιὰ μικροπολιτικὴ συζήτηση. Ήτσι
γέπησε, μεγάλωσε καὶ θέγιεψε ἡ συναλλαγὴ καὶ τὸ
ουσιαστικό. Σύρω τέ, νά κάτσω γά. Μὰ ή παραγωγὴ τοῦ
τόπου, πήγανε κατὰ διαβόλο, κ' ἡ φύση τοῦ πο-
λιτογραφικοῦ μικρούντανε ὄλενα μὲ δάνεια τού μᾶς
δίνει ἡ πορετάτου μας Ενοδότη.

Τέως ὅμως τὰ πρόματ' ἀλλάξαν. Βέβαια κι ἀκό-
μη ζοῦμε μὲ δόνεια. Μὰ τὰ φιλοτυμόμενα τοῦ προ-
πολογισμοῦ γίνανται δισεπατώμενα, τὰ σύνορα τῆς
Ἑλλάδας ἀπλωθήσανται ὅσο δὲ τρανταζέταινε κανένας
ἔδω καὶ λίγα γρόνια, τὸ Κοίτος μενάλιστε, καὶ τὸ
Γράμματα, οἱ Ἐπιστήμες, οἱ Τέχνες θέλοντε προστα-
σία, θέλοντε Παλάτια γιὰ νὰ ψρωταστοῦντε νὰ κάτσου-
νε. Τὸ παλάτι τῆς Ἀκαδημίας, ὥπος εἴπαμε, εἶναι ἐ-
πονιο, τὰ γοῆματα δὲν εἶναι πτάνια γιὰ τέτοια μεγά-
λη καὶ σοβαρὴ δουλειά, ή στιγμὴ γιὰ ν' ἀκούστει ἡ
Ἑλλάδα στὰ ξένα πῶς ἔχει ὅλα τὰ π"οσόντα, κοι-
σφή. Τὶ θείτη λοιπὸν; Οἱ Ἀκαδημαϊκοί. Τὸ 'Υ-
πουργεῖο τῆς Παιδείας αὐτές τις μέρες παστάζει νὰ
δημοσιεύει, φ. Αριστοκρατικὸ Διάταγμα τῆς λειτουργί-

ικῆς Ἀκαδημίας. Τὸν κατάλογο γιὰ τὸν 'Ακαδημαϊκοὺς τὸν ἔχει ἔτοιμο. 'Ο «Νούμα» ἔδωσε καὶ πῆ-
γε μὲ τὴν περιέργεια ποὺ τοὺς διακρίνει νὰ μάθει
πρῶτος ποιοὶ τάχατες θὰ είναι οἱ πρῶτοι Ἀκαδημαϊ-
κοὶ τῆς καταγεννηθέσης Ἑλλάδας.

Καθὼς θσα μὲ τὴν ὄφα εἶναι γνωστό, η Ἀκαδημία
θύ γρωιστεῖ σὲ τοία τμήματα. Τμῆμα Ἐπιστημονικό,
τμῆμα Λογοτεχνικὸ καὶ τμῆμα Καλῶν Τεχνῶν. Τὰ
τρόπωστα ποὺ δὲν πάρουν τὸ μεγάλο καὶ τημπτικὸ τί-
τλο τοῦ σοφοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ, θσα εἶναι ὄγδοντα πάνοι-
κάτου. 'Ο Κατάλογος, ποὺ θὰ δημοσιευτεῖ μὲ Βεστι-
νέο Διάταγμα, ἀφοῦ πρῶτα γίνει ἡ ἔγχρωσή του ἀφ
τὸ 'Υπουργεῖο Συμβούλιο, εἶναι ὁ ἀπόλονθος, ποὺ
μπορεῖ ὃς τὴν τελείωτα ὄφα καὶ ν' ἀλλάξει κάπως,
ἄν καὶ οἱ ἀλλαγές δὲν θσα είναι σημαντικὲς, καθὼς ἔ-
χουμε λόγους νὰ πιστεύουμε.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ. — Α. Αἰγινήτης,
Κιτσίης, Ρεμούντος, Κ. Τσιανταφιλόπουλος, Θ. Πετριεζῆς,
Γ. Χατζήδακης, Μ. Τσιανταφιλίδης, Αλ. Δελιμούζος,
Μενδρόδος, Ν. Κονγέας, Γ. Γαρδκας, Ν. Πολίτης,
Ν. Βένης, Αδ. Αδεμαντίου, οἱ Ἀθηνῶν Με-
λέτης, Α. Λιβιεράτος, Καββαδίας, Ηλ. Βουτιερίδης,
Τσούντας, Πορτοκάλης, Πολύβ. Δημητρασάπουλος,
Άντρ. Καβαφάκης, Λ. Φιτειόπουλος, Ά. Λοβέρδος,
Κ. Σταδίατος.

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ. — "Αγγ. Βλάχος, Κ.
Παλαμᾶς, Βλ. Γαβριηλίδης, Πλάτωνας Δοσκούλης,
Σ. Παγανέλης, Δ. Γκρός, Αγ. Τατάρας, Γ. Πότ.,
Δ. Βούτρος, Ιερ. Γρυπάρης, Κ. Θεοτόκης, Γιάννης
Πολέμης, Μ. "Αννινος, Γιάννης Λαμβέρδης, Α. 'Αν-
τρεάδης, Γ. Δροσίνης.

ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ. — Μ. Καλομούσης,
Ίωσήφ Καίσαρης, Ν. Παπαγεωργίου, Θ. Οίκονόμου,
Γ. Ιασοβίδης, Ζαχ. Παπαντωνίου, Τόμπος, Ἀδελ-
φοί 'Ασπιάτη, Μανωλάκος, Ροΐλος, Ταβουλάρη, Αι-
χατερίνη Βερώνη.

"Υπάρχει καὶ τούτος κατάλογος μὲ τὴν ἐπιγραφή :
«'Υπ. πελέτηρ», ποὺ ἔχει καὶ μέσα μερικὰ ὄνταστα
γιὰ σιωπήθρωση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν :
Α. Χατζόπουλος, Αγ. Σικελιανός, Ἀριστος Κωπιά-
της, Γ. Στρατήγης, Ν. Γιαννίδης, Καλλιρόη Παρ-
ούσην. Παντελῆς Χόρη, Σ. Μελάς, Στῦρος Ματσού-
κος. Φόντος Πολίτης, Αθ. Μπότουρος, Γρ. Ξενό-
πουλος κλπ.

Πρέπει δμως νὰ παρατηρήσουμε πῶς δλοι αὐτοὶ^{τοι}
ιπορεῖ βέβαια νὰ ἔχουνε, καθένας τὴν ἴδιαν τερηη,
ἄξια του ; μᾶ δλοι μαζὶ παρουσιάζουνε ένα σύνολο χα-
ροὶ δρισμένο ούστημα καὶ δίχως ἐλπίδα εἰσηγησῆς
καὶ γόνης συνεργασίας. Πώς δλοι παρέσσουνε τόποι